BÎȘEVEȚ

OMUL DE GOL AL REPREZENTATIVEI SOVIETICE, DESPRE FOTBAL – DESPRE JUCĂTORI – DESPRE SINE

La Kiev, toată lumea îl numește „Biș"—scurt și familiar. Dar iubitorii fotbalului din restul Uniunii Sovietice (să-i apreciem la cel puțin 100 de milioane) îi rostesc cu respect numele întreg: Anatoli Bîșeveț. Foarte populară, personalitatea lui e prețuită pentru numeroasele ipostaze sub care e privită de admiratori. Unii îl admiră pentru excepționalele lui calități sportive, alții că se poate conta pe el cînd e vorba de marcat goluri. Prietenii îl prețuiesc pentru cultura aleasă, colegii de facultate pentru silința lui. Pe scurt, Bîșeveț este omul despre care se vorbește.

De aceea redacția revistei sovietice „FOTBAL" i-a luat un interviu, revelator în multe privințe, din care reproducem unele pasaje.

— Sînt originar din Kiev, unde m-am născut în 1946. În perioada primilor ani de școală visam să ajung un boxer celebru, apoi, după ce nasul meu suferise unele modificări, am preferat înotul. Dar mai era și baschetul și voleiul... Pînă ce într-o zi, întîmplarea a ales pentru mine sportul marilor satisfacții. La stadionul Dinamo, din orașul meu natal, am avut norocul să nimeresc într-una din echipele de pitici și drumul meu a fost deschis.

Antrenamentele mi se păreau din cale afară de plictisitoare. Părea o școală anostă pe care nu o poți părăsi decît odată cu sunetul clopoțelului. Antrenorii căutau să-mi imprime deprinderile jocului colectiv și de aici s-au ivit primele neplăceri.

Ați putea crede că sînt împotriva acestui mod de a juca. Deloc. Îi recunosc valoarea, dar am unele rezerve. Eu cred că cea mai bună tactică își pierde valoarea atunci cînd este aplicată dogmatic. Ea nu trebuie să distrugă individualitatea jucătorilor. Nu spun, desigur, nimic nou, dar pe vremea cînd eram copil, mulți antrenori proslăveau schemele și neglijau voit exercițiile de tehnică cu mingea. Eu nu pot juca după canoane și nu înțeleg rolul modelor în fotbal. Am fost amenințat cu eliminarea din școala de fotbal, fiind acuzat de egoism. O vreme mă supuneam — de frică — dar apoi începeam iarăși nesfîrșite driblinguri printre apărători, inclusiv — supremă satisfacție — portarul. Nu știu cum ar fi scos-o alții la capăt, dar mie mi-a mers, căci de fiecare dată marcam goluri.

În 1963, am jucat la rezerve, iar după trei ani în cadrul primei echipe Dimano Kiev. Aici mi-am găsit locul în echipa națională.

Vreți să știți cum mă simt aici? Depinde. De pildă, mă simțeam mai bine cînd îl aveam alături pe Streltov și Cislenko. Mi se părea pe atunci că parteneri mai buni nu poți găsi nici în vis. De ce? Acum încep nuanțele, detaliile, care își au importanța lor.

Echipa națională e un colectiv aparte, format din jucători care se întîlnesc rareori împreună și de aceea ei trebuie să stăpînească clasa măiestriei absolute, pentru a crea posibilitatea unei rapide înțelegeri între cei aleși. Se crede că jucătorul selecționat are ca principală datorie, aceea de a-și asculta antrenorul, îndeplinind întocmai sarcinile încredințate. Cred că este o eroare și că jucătorul chemat sub culorile naționale are ca principală datorie aceea de a se prezenta la joc, cu valori menite să îmbogățească fotbalul. El trebuie să evolueze mai bine decît la clubul său și singur să-și dea seama unde și cînd trebuie să forțeze jocul. Așa se face că, deși nu eram cruțați de critică, eu și Streltov realizam lucruri minunate prin înțelegerea noastră reciprocă.

Jocul meu — deși individual — dă posibilități partenerilor să desfacă apărări ermetice, eu atrăgînd în jurețul meu mai mulți adversari. Numai astfel mă simt în largul meu și pot da mai mult randament.

Acum lucrurile s-au mai schimbat. Antrenorii caută variantele cele mai bune. Echipa e în formare. E necesar însă, ca jucătorii să fie puși în situația de a da ce au mai bun în calitățile lor.

Mă ridic cu hotărîre împotriva schemelor standardizate, care au adus și aduc mult rău fotbalului. Ele distrug clasa și încurajează mediocritatea. Cea mai înaltă treaptă în fotbal este aceea a improvizației efective. Ea se realizează atunci cînd partenerii se înțeleg în intenții.

Îmi place să joc în trei înaintași și cred că nu se va reveni niciodată la sistemul „pur" al celor patru atacanți brazilieni. În condițiile fotbalului de azi, ei au ajuns să se stînjenească reciproc. Linia celor trei atacanți trebuie să cuprindă trei individualități strălucite, care în orice moment să se înțeleagă între ei.

Bișeveț (dreapta) în cursul unui meci cu Celtic Glasgow

DIN PRESA STRĂINĂ

„CERCUL VICIOS AL BALONULUI ROTUND"

Sub acest titlu, cunoscuta revistă franceză „L'EXPRESS" publică un amplu comentariu pe marginea partidei dintre echipele Franței și Suediei din preliminariile campionatului mondial (cîștigată cu 2—0 de suedezi), în care adresează un sever rechizitoriu la adresa fotbalului francez.

Redăm, mai jos, cîteva extrase din acest articol:

„În momentul în care arbitrul meciului, est-germanul Glockner, fluieră în minutul 32 un penalti sever contra marseiezului Novi, probabilitatea devenea certitudine: Franța nu va mai fi reprezentată anul viitor în Cupa Mondială din Mexic.

S-a discutat mult, s-a criticat și chiar s-a plîns în tabăra francezilor această nefericită lovitură de pedeapsă care anunța o înfrîngere finală cu 2—0. Justificat sau nu, ea a făcut poate Franței un mare serviciu. **Victorios la Stockholm, calificat pentru Mexic, fotbalul francez ar fi uitat repede motivele profunde ale crizei sale endemice, ar fi abandonat remediile modeste pe care cîțiva medici răbdători începuseră să i le aplice.** Eliminat, mai puțin din cauza nepriceperii jucătorilor și mai mult de extinderea tarelor sale profunde, iată-l constrîns să se reformeze sau să piară. Răul este cîteodată salutar. Acum fotbalul tricolor a făcut să se reverse paharul. De multă vreme structura sa se prăbușea.

În ultimii 25 de ani, 27 de echipe profesioniste și-au depus bilanțul și au dispărut. Stadioanele s-au golit. Numai în cursul ultimului sezon, cluburile supraviețuitoare au pierdut 900 000 de suporteri. În acest regim, puține sporturi ar fi rezistat. Dar pasiunea pentru fotbal este profund ancorată în Franța. În ciuda acestei furtuni, el adună încă de cinci ori mai mulți spectatori decît oricare alt sport.

CULTUL VEDETEI

Această fidelitate s-ar putea să fie recompensată. Înfrîngerea în fața suedezilor a intervenit la începutul unei redresări pe care ea nu ar trebui să o anihileze. Acest început de redresare se constată la nivelul cluburilor și chiar al federației.

Dacă prea multe cluburi continuă să fie conduse, cu o ușurință și o incompetență care le duc spre faliment, altele, și aceasta este noutatea, dau exemplu de seriozitate și dinamism în organizarea lor administrativă și financiară. Acesta este cazul în special al cluburilor A. S. St. Etienne și Olympique Marseille. La St. Etienne, Roger Rocher conduce clubul său precum o întreprindere de lucrări publice: încredere în responsabili. Un singur consemn însă: rentabilitatea. Și clubul poate să provoace o emulație gresită din acest punct de vedere. Douăzeci de asistenți încadrează pe jucătorii clubului menționat, între care un selecționer, un bucătar, un maseur, un magazioner și un profesor de învățămînt general, însărcinat cu recalificarea lor eventuală. Bugetul clubului atinge 3.200.000 de franci. Încasările normale se ridică la 2.400.000 de franci. Dar în ultimii trei ani încasările de pe urma participării echipei la meciurile din cupele europene au echilibrat finanțele.

La Olympique Marseille, Marcel Leclerc a regenerat clubul în 54 de luni. Pînă atunci, acesta vegeta: 1.200.000 franci deficit. Dacă el ar fi lichidat acum, ar rămîne un activ de 4 milioane. Relansînd cultul vedetei, dl. Leclerc atrage din nou marea mulțime spre stadioanele sale: de la 20.000 la 45.000 de spectatori.

„OAMENI SANDVIȘ"

În ciuda unor excese sau a unor eșecuri momentane, cele două cluburi se pare că au găsit calea unei bune gestiuni. Dar problema se impune pentru fotbalul francez în ansamblu și deci federației franceze de specialitate îi revine sarcina să acționeze.

Grupul cluburilor profesioniste însă, rămîne cu totul inactiv și se agață de existența unei divizii secunde ale cărei meciuri nu atrag în medie decît 3.771 de spectatori. Același grup pretinde să rezolve problemele financiare prin inserierea de reclame publicitare pe tricourile jucătorilor. Dar cei care promovează reclamele nu sînt interesați de această propunere decît în ipoteza în care „fotbaliști-sandviș" sînt văzuți de milioanele de telespectatori. Or, televiziunea refuză să transmită meciurile avînd un suport publicitar. Este un cerc vicios în care conducătorii fotbalului sfîrșesc să se închidă.

Federația de fotbal vede problema mult mai departe și încearcă să spargă imobilismul organizației profesioniste".

Între măsurile preconizate de federație sînt incluse, potrivit revistei, sporirea numărului de jucători prin lansarea unei campanii de propagandă „pro-fotbal" în școli, selecționarea în echipele naționale a jucătorilor din toate cele 17 ligi regionale, obligativitatea cluburilor de a crește tineri și a-i promova în primele echipe, controlul gestiunii cluburilor, lansarea unui campionat „open", precum și o înțelegere cu ORTF pentru transmisii la aceste meciuri. Se intenționează apoi, lansarea concursurilor de pronosticuri sportive care vor stimula clubu-rile și vor trezi interesul spectatorilor.

„Idealist în anumite puncte, realist și discutabil în altele — scrie în încheiere „L'Express" — acest plan are meritul că există. Dacă prinții care guvernează atît de mediocru fotbalul francez vor aplica un asemenea plan, acest sport va vedea probabil sfîrșitul dificultăților sale. Și atunci Franța va participa la Cupa Mondială. Dar peste cinci ani".

I. SOCACIU

FOTBALUL ÎȘI FACE TOT MAI MULȚI PRIETENI ÎN R. P. MONGOLĂ

DOCUMENTAR

Cu prilejul unei recente călătorii în R.P. Mongolă am căutat să aflăm cîteva date despre fotbalul acestei țări. În acest scop ne-am adresat tov. Cioibalsan Lhamsuren, instructor la Consiliul orășenesc Ulan Bator al Uniunii de Cultură Fizică și Sport, membru în Consiliul Federației mongole de fotbal, care ne-a furnizat cu amabilitate datele de mai jos.

Pe lîngă sporturile tradiționale ale poporului mongol (luptele, tirul cu arcul, călăria), Uniunea Mongolă de Cultură Fizică și Sport se preocupă și de dezvoltarea altor discipline sportive, în special cele olimpice, printre care și fotbalul.

Primele meciuri — acum 37 de ani

Fotbalul este destul de tînăr în această țară. El a fost „adus" de studenții mongoli care învățau în institutele de învățămînt superior din Irkutsk (U.R.S.S.). Acestora le-a plăcut jocul cu balonul rotund, fantezia și dinamismul lui și în timpul vacanțelor de vară au început să-l practice acasă. Primele întîlniri de fotbal din Mongolia au avut loc în anul 1932 între echipe formate din studenții mongoli care învățau la Irkutsk și specialiștii sovietici care lucrau pe atunci în această țară. Începînd din acest an, fotbalul a început să cîștige din ce în ce mai mult teren în patria lui Gingis Han. Orașele Darhan și Ulan Bator au devenit centre de inițiere și răspîndire a fotbalului. Într-o perioadă relativ scurtă s-au format echipe și apoi secții de fotbal pe lîngă majoritatea asociațiilor sportive și în toate „aimacele" (regiunile), a crescut numărul întîlnirilor și, implicit, cel al spectatorilor, al iubitorilor de fotbal.

Deceniul federației

În anul 1946 a avut loc primul campionat — neoficial — al Mongoliei, la care au participat patru echipe, toate din Ulan Bator. Dar acest campionat, cît și altele care i-au urmat, n-a fost omologat, deoarece pe atunci nu exista încă federația de specialitate.

Ea a fost constituită abia la 25 noiembrie 1959 și de atunci coordonează întreaga activitate fotbalistică din țară, organizează campionatul național și alte competiții oficiale, se ocupă de pregătirea cadrelor etc. În întreaga țară există la ora actuală circa 80 echipe de fotbal, cu 1 144 fotbaliști legitimați, al căror număr este în continuă creștere.

Campionat cu două faze

Formula campionatului național se deosebește de cea din țările europene, potrivită cu specificul acestei țări. În categoria A activează echipele reprezentative ale fiecărui „aimac" (18 echipe), precum și 10 echipe din Ulan Bator. Campionatul se desfășoară din 2 în 2 ani. Prima ediție a avut loc în 1966, a doua în 1968, a treia se va desfășura în 1970. Din cauza distanțelor mari care despart aimacele și pentru a evita deplasările lungi, federația organizează campionatul în două etape: preliminariile și finala. Echipele aimacelor au fost împărțite în 4 grupe geografice (2 grupe a cîte 4 echipe și 2 grupe a cîte 5 echipe). Cîștigătoarele grupelor participă la turneul final, alături de 2 echipe din Ulan-Bator, calificate și ele în urma unor preliminarii. Primele două turnee finale au avut loc pe Stadionul central din Ulan Bator (o construcție modernă cu capacitatea de 15 000 locuri) și au fost cîștigate de „Darhan" din orașul cu același nume.

Din categoria B fac parte echipele unor școli tehnice, precum și formațiile de tineret-rezerve ale echipelor din categoria A.

Cele mai cunoscute asociații sportive cu echipe puternice sînt Aldar, Munca, Locomotiva, Constructorul etc. Fiecare asociație sportivă are baza sa sportivă proprie.

În afara campionatului național, se mai organizează — cu precădere la Ulan Bator — și alte competiții, cele mai multe anuale: campionatul orașului Ulan Bator, întîlnirile în cadrul cupei „Prietenia" la care participă și echipele specialiștilor străini care lucrează în întreprinderile mongole etc.

Federația se preocupă de cultivarea fotbalului în școli. În acest scop în majoritatea școlilor s-au creat cîte 2—3 echipe de fotbal, iar anual se organizează campionatul școlar.

O reprezentativă tînără

Echipa reprezentativă a R.P. Mongole a susținut prima sa întîlnire internațională în anul 1958 în R.P. Chineză cu echipa orașului Tiantzin. Întîlnirea s-a terminat cu scorul de 1—0 pentru gazde. Pînă în prezent echipa națională mongolă a susținut 36 întîlniri internaționale cu echipe de club, departamentale, orășenești din U.R.S.S., R.P. Chineză, R.P. Ungară, R.P.D. Coreeană etc.

Echipa națională este formată, de obicei, din jucători ai asociațiilor din Ulan Bator. Întîlniri interțări n-au avut încă loc. De altfel, federația nu este încă afiliată la F.I.F.A.

Recrutarea cadrelor tehnice

Antrenorii echipelor din categoria A sînt în mare parte absolvenți ai facultății de educație fizică (specialitatea fotbal) a Institutului pedagogic din Ulan Bator. În întreaga țară sînt 16 antrenori cu calificare superioară.

Cei mai merituoși fotbaliști sînt distinși cu titlul de maestru al sportului. Pînă în prezent au primit acest titlu 17 fotbaliști.

În țara prietenă fotbalul se bucură de sprijinul larg al Uniunii de Cultură Fizică și Sport și altor organizații de masă, al presei, radioului și televiziunii. Cele mai importante întîlniri sînt popularizate prin afișe, presă și radio, sînt filmate și apoi retransmise la televiziune. Săptămînalul sportiv „Sportih medee" tratează frecvent în paginile sale probleme teoretice și practice ale jocului de fotbal.

Printre sarcinile actuale ale federației figurează intensificarea propagandei fotbalului în mijlocul tineretului, lărgirea caracterului lui de masă, îmbunătățirea calității jocului, ridicarea nivelului de pregătire a cadrelor.

C. MATACHE